SUSJ

3/13

Savolaisen Osakunnan hännänkannattaja
Perustettu vuonna 1946

Murretaistelija haastattelussa

Sanottua

Savolaiset eivät pysy Suomessa

osa DCXXIV

SISÄLTÖ

3 Pääkirjoitus: **Kolmenlaista suvaitsevaisuutta**

4 Kuraattorj: **Rajalla**

5 Haastattelu: **Murresoturi Jani Koskinen**

8 Sennuhallituslainen ylpeänä esittää: **Nuoren kv-toimikunnan edistysaskeleet**

9 SavO-invaasio Viroon: **Vallutasime Tartu ja mõnedki mõisad**

14 SavO-invaasio Ruotsiin: **En finne igen!**

17 **Auta sennusihteeriä!**

18 **Tervahöyryiset terveiset Savonmualta** – terviskokemuksia ensikertalaisen silmin

20 Tervishistoriaa juhlavuoden ratoksi: **Tervahöyryllä kesällä 1979** ja muita muisteluita

22 HYY-kuulumiset: **Uusia tuulia, tilabingoa ja kompromissien hakua**

23 Maakuntasihteeri: **Suolanen ja sakkea, se on Savon makkea**

25 **Murremestarin älymassiinasta: Ossuuskunnan siännöt, osa VI**

26 **Osakuntauutiset**

27 **Sanottua & Osakuntauutiset 50 vuotta sitten**

SUSJ. Helsingin yliopiston Savolaisen Osakunnan tiedotuslehti. Perustettu vuonna 1946. **Julkaisija:** Savolainen Osakunta, Mannerheimintie 5 A ylin krs., 00100 Helsinki. **Päätoimittaja:** Heini Arjava, heini.arjava@helsinki.fi, 044-9989347. **Kirjoittajat:** Heini Arjava, Jaana Auvinen, Anu Korhonen, Elina Kuosmanen, Paula Kuosmanen, Jari Känninen, Jasmin Latva-Koivisto, Tomi Lappalainen, Suvi Portin, Mirjami Tiainen, Suni Tuomainen ja Ville-Pekka Vainio. **Kuvitus:** Oskari Wäänänen. **Kannen kuva:** Ville Lovikka. **Kansikuvan käsittely:** Oskari Wäänänen **Kieliasun tarkistus:** Pia Alapeteri ja Saara Turtiainen. **Taitto:** Oskari Wäänänen. **Painos:** 520 kpl. **Painatus:** Unigrafia Oy 2013. Joutsenmerkitty painolaitos. Susj-lehti ilmestyy 4 kertaa vuodessa. Lehti saa HYY:n järjestölehtitukea.

Kolmenlaista suvaitsevaisuutta

Eri piireissä tuntuu olevan suosittua puhua oikeanlaisesta ja vääränlaisesta suvaitsevaisuudesta. Oikeanlaista suvaitsevaisuutta on tasa-arvoisuus, avoimuus ja kiinnostus erilaisia ihmisiä kohtaan. Vääränlaista suvaitsevaisuutta on se, että konservatiivinen henkilö suvaitsee väärin ajattelevia alentuvasti ja ylhäältäpäin.

Itse en näe jälkimmäistä ajattelutapaa erityisen tuomittavana. Jos henkilö, joka on tottunut luomaan turvallisuudentunteensa pitäytymällä ennakkokäsitysten suojissa, edes yrittää astua ulos mukavuusalueeltaan ja vaikka pitkinkin hampain käyttäytyy sivistyneesti tilanteissa, joita arastelee, voi se olla hatunnoston arvoinen suoritus. Huolestuneempi olisin kolmannesta "suvaitsevaisuuden" lajista.

Tuon tuosta törmää ns. vapaamielisiin ihmisiin, joiden höveliydelle löytyy pian yksinkertainen selitys: itsekeskeisyys. Tämän ihmisryhmän on helppoa olla hermostumatta ympärillä olevasta erilaisuudesta, koska heitä ei todellisuudessa kiinnosta ottaa selvää, miten todella erilaiset ihmiset ajattelevat. On totta kai mukavampaa pysyä totutuissa kuvioissa ja olettaa, että kaikki ovat pohjimmiltaan samanlaisia, kuin ottaa kantaa niihin oikeisiin kipupisteisiin, joita erilaisuus, vaikkapa liberaalien ja konservatiivisten mielipiteiden yhteentörmäys, tuo mukanaan. Varsinaista suvaitsevaisuutta on tunnustaa, että vastapuolet voivat eri syistä tuntea täysin päinvastaisesti – ja ottaa toisen kunnioittamiseksi selvää, mistä se johtuu. Vaatii jo empatiaa kysyä vastaleirin edustajalta vilpittömästi, miksi tämä on sitä mieltä kuin on.

Jotta suarnalla olisi jokin pointti, tässä kohdassa kuuluu totta kai todeta, että osakuntaympäristö kannustaa parhaimmillaan järkevään suvaitsevaisuuteen, tilaan jossa erilaisuuden ongelmapuoliakaan ei lakaista maton alle. Myös osakunnan kansainväliseen toimintaan osallistuneilla saattaisi olla aiheesta jotakin sanottavaa. Suvaitsevaisuuteen, tai sen puutteeseen, on saanut törmätä lisäksi kieliaktivisti Jani Koskinen (tämän lehden s.5).

Loppujen lopuksi suvaitsevaisuus taitaakin olla jo aika kulunut sana. Sen sijaan voitaisiin vaihteeksi ruveta puhumaan vaikka positiivisuudesta.

Tuikkuja kaamokseen toevottelloopi

Heini

KURAATTORJ

Rajalla

Teksti: Jaana Auvinen

Tänä vuonna osakunnan kuraattori ei ole pahemmin saanut levätä laakereillaan kesälläkään. Kesäkuukausien aikana käytiin keskusteluja Vinnin tilojen jaosta, osakuntien 370-juhlavuoden julkaisusta, juhlaseminaarista ja iltajuhlista. Lisäksi osakuntaneuvosto asettui vuksimajurin suuriin saappaisiin, kun osakunnan kokous ei saanut valittua virkaan ketään vapaaehtoista.

Lähdin kuraattoriksi, koska halusin vaikuttaa osakunnan tulevaisuuteen ja tehdä osakunnasta houkuttelevamman paikan savolaiselle opiskelijalle. Välillä on tuntunut, että kuraattorin taakka on käynyt jo varsin raskaaksi, mutta onneksi nämä hetket ovat olleet lyhyitä, eikä tätäkään jatku ikuisesti. Tämän Sujen ilmestyessä viimeiset kuukaudet omaa kuraattorikauttani ovat jo hyvässä käynnissä.

Olen oman kuraattorikauteni aikana usein miettinyt, kuinka onnekas olen saadessani hoitaa tätä virkaa. Olen etuoikeutettu ollessani osa yhteisöä, jolla on pitkä historia ja perinteet, jotka ovat muotoutuneet ja muuttuneet aikojen kuluessa. Olen saanut osakunnasta yhteisön, jonka jäsen olen lopun elämääni. On ollut hienoa matkata esimerkiksi Viron kartanokiertueella ihmisten seurassa, joiden osakuntakokemukset ja elämänkokemukset ovat todella vaikuttavia ja inspiroivia näin verrattain nuoren seniorin näkökulmasta. Ja vaikka kuraattorius loppuu ja aktiivinen osakuntaelämä jääkin tämän syksyn jälkeen taakseni, odotan jo innolla senioriutta, josta saan toivottavasti nauttia vielä vuosikymmeniä!

Muistuttaisin myös osakunnan senioreita, että te olette lämpimästi tervetulleita osakunnan tapahtumiin. Toivoisin, että tätä kautta myös uusille osakuntalaisille kirkastuisi ajatus meistä savolaisten yhteisönä, jonka jäsen voi olla lopun ikäänsä. Ehkä myös kollektiivisen osakuntamuistin tarinat elävöityvät paremmin uusille jäsenille, kun he pääsevät kohtamaan näiden tarinoiden sankareita. Tänä syksynä ainakin Sarvijuhliin lähtee erillinen kutsu niin Savolaisen kuin Karjalaisen osakunnan senioreille, mutta toki muihinkin tapahtumiin seniorit ovat tervetulleita!

Nauttikaa kauniista syyssäistä ja nähdään osakunnalla!

Kuraattorj Jaana Auvinen

Haastattelu: Murresoturi Jani Koskinen

Teksti: Heini Arjava

Tällä kertaa Suden haastattelussa oli henkilö, joka viime keväänä esiintyi näkyvästi valtiollisessa mediassa savon puolestapuhujana. Suomalaisugrilaisten kielten opiskelija Jani Koskinen näet kirjoitti saamea käsittelevän kandintyönsä savon murteella ja päätyi siitä hyvästä lehtiin. Kiinnostavaksi hahmoksi hänet tekee kuitenkin se, ettei tempaus ollut yksittäistä huomionhakuisuutta, vaan Koskisen murreideologia ulottuu hänen arkielämäänsä ja periaatteisiinsa muutenkin. Pisteenä i:n päälle: hän ei edes itse ole Savosta vaan opetteli paljasjalkaisena vantaalaisena tyttöystävänsä karjalaisen savolaismurteen puhtaasta kiinnostuksesta murteiden äänneeroavuuksiin.

Koskinen on selvästi miettinyt pointtejaan huolella, eivätkä hänen mielipiteensä ole pelkkää provosointia. Vaikka pommitan häntä niin monella vasta-argumentilla kuin lennossa keksin, hän vastailee rauhallisesti ja pohdiskellen. Toimiipa agenda tai ei ja kannattipa murreideologiaa tai ei, Janin pohdintoja on mukava kuunnella.

Ja miksi Susj ei sitä paitsi savoagendaa kannattaisi?

Mitä murreideologia sitten käytännössä tarkoittaa? Ainakin sitä, että kaikki kommunikointi, niin kirjallinen kuin suullinen, tapahtuu murteella.

"Ylj vuotteen en ou kirjuttana veispuukissa sannookkaan ylleiskieltä ja tänä vuonna oun alakana kirjuttoo tenttilöissä pelekästään savoks", Jani havainnollistaa. "Jos kurssin opettaja ei ouk äitinkielelttään suomalainen, tien poikkeuksen, mutta muihen kohala ymmärtämättömyyvessä on kyse

Jani Koskinen Walesissa vähemmistökieliaktivistin paratiisissa, täyskymrinkielisessä pubissa.

turhista ennakkoluuloloista. Pittää suorraan sanottuna olla jo vähän hölömö, jos ei suostuk ymmärtämmään tuttuu sannoo vuan siks jotta se on kirjutettu vähän erj tavala kunj ylleesä."

Jani kuitenkin puhuu kaikkien murteiden, ei vain savon puolesta, ja tässä on jutun tärkein opetus. Jos hänelle kirjoittaa internetissä pohjalaismurteella, hän saattaa vastata sillä. Kaikki kielen variantit ovat tälle kielitieteilijälle samanarvoisia.

"Englannin kielen valta-asemmoo ei pie pönkitteek ennee yhtään lissee"

Eikö tästä aiheudu pidemmän päälle ongelmia? Missä vaiheessa murteiden kirjo alkaa vaikeuttaa kielenkäyttäjien keskinäistä ymmärtämistä? (Susj luki pätkiä kuuluisasta kandintyöstä, ja jopa oman alan termejä oli kuin olikin aluksi vaikea hahmottaa.)

"Siinähää se onnii. Jos enemmän tututtassiin lukemmaan kirjutettuu murretta, kyllä immeiset vähitellen harjjautusivat ymmärtämmään myös monela tappoo kirjutettuu tekstii. Immeinen ymmärttää kieltä, jota sen tarvihtoo ymmärtteek, opittaanhaa kirjakielljii erikseen. Nämä on näitä alakuvaihiin ongelmmii. Kyllä mie voin hyväksyy stantartikirjakielen olemassaolon, jos sen rinnala vuan käytettäs murteita luajemmin kunj tällä hetkelä. Mutta tässä vaihhiissa pien hyvinä kaikkii ratikaalejakiik ehotuksii siitä miten murteihen käyttöö pitäs luajenttoo."

Janin mielestä virallisissa yhteyksissä murteiden käyttöön liittyy edelleen liika häpeän tunne. Hän ilahtuu kuullessaan SavOn inspehtorista, savoksi luennoivasta professori Martti Nissisestä, mutta toteaa tämän olevan poikkeus.

"Paikallislehissä ja -ratijossa vois olla enemp uutissii murttiila (Norjassakkiik uutissiinlukkiit käyttäät ommoo murrettaan) ja tienviitat vois olla sekä kirjakielelä ja murttiila. Tämä vois vähenttee sitä aljtajusta murtteissiin liittyvvee häppiin tunnetta, jottei murttiin huastaminen ois pelekästään "hauskoo" vuan sitä vois käyttee kaikissa kontekstiloissa."

Ideoita ja vastatuulta

Jani on toki yhden miehen taistossaan törmännyt myös ongelmiin. Vaikka savoksi kirjoitettu kandidaatintutkielma hyväksyttiin, siihen liittyvä savonkielinen kypsyysnäyte ei mennyt läpi. Kypsyysnäytteen säännöt on kuulemma kirjoitettu kiemuraisiksi, eikä niissä ole (tietenkään) tajuttu ottaa huomioon Janin kaltaisia kummajaisia. Tappelu kypsyysnäytteen hyväksymisestä on siksi päällä edelleen.

Ja kuuluu kummempaakin. Tyttöystävä halusi nimittäin rekisteröidä maistraatissa äidinkielekseen savon. Vielä enemmän kuin se, ettei pyyntö mennyt läpi, Jania kismittää, ettei maistraatti suostunut edes pyytämään lausuntoa asiantuntijalta eli kielitieteilijältä.

"Hallinto-oikkeus on tehnynnä täysin polliittisen piätöksen, jotta savo ei ou kielj eikä sitä ou virallisesti olemassa."

Identiteettikysymys siis. Mutta Jani pohtii myös, mitä maistraattistatuksesta voisi seurata käytännössä.

"Siittenhää vois alakkoo vaikka vuattiik omankielistä opetusta. Miusta Suomessa pitäs olla kaks rinnakkaista äitinkielen oppiainetta, joista toisessa opittassiin oman aluvveen murretta.

Janin mielestä asia hoituisi melko yksinkertaisesti niin, että murretietouden

”Pittää suorraan sanottuna olla jo vähän hölömö, jos ei suostuk ymmärtämmään tuttuu sannoo vuan siks jotta se on kirjutettu vähän erj tavala kunj ylleesä.”

opetusta vain lisättäisiin äidinkielen opettajaopinnoissa.

Kuulostaa aikamoiselta vallankumoukselta, joten ehkä hallinto-oikeudella olikin vain itsesuojeluvaistoa, kun se piti lusikkansa erossa kielten sekametelisopasta. Mutta: törmääkö tässä nyt kaksi maailmaa, toisaalta murteella puhumiseen liitetty vapaus, toisaalta toiveet kouluopetuksesta, alueiden ”yleismurteesta” ja muista rajoja luovia rakennelmista?

”Ei”, väittää Jani. ”Murreopetuksessa tietysti hyväksyttässiin enemmän varijanttiloita kunj kirjakielessä on tapana. Ja jos koulukas muuttas murrealuvveelta toiselen, niän hyvänä, jotta sen sijjaan jotta hiän vaihtas murttiisa ylleiskielleen, hiän vaihtassii sen uuven aluvveen murttiisseen.”

Janille vähemmistökielet eivät ole vain hänen oman identiteettinsä pönkittämistä, vaan hän tuntuu todella katsovan kaikkia kielenpuhujia samalta viivalta. Paitsi erään tietyn kielen, sattuneesta syystä.

”Miusta nykyimmeisen morraalinen velevollissuus ois opetella vähinttään yhtä oman muasa perintteistä vähemmistökieltä, ihan jo erjlaissiin immeisryhmiin ymmärtämiseks. Tästä syystä en vastusta pakkoruohtii vuan pakkoenglanttii! Sen, jotta suomalaisessa koulujärestelmässä jokanen enemmistöön kuuluva opiskelloo vähemmistökieltä, pitäs olla kansallinen ylöppeyvenaihe. Suurriin mualimankielliin opetukseen kaippoisin enemmän valinnanvarroo. Englannin kielen valta-asemmoo ei pie pönkitteek ennee yhtään lissee, ja oisin ilonen jos osa ikäluokasta opiskelis englanin tilala joittain muita suurrii kiellii.”

Jani ei tunnu olevan identiteetiltään niinkään savolainen kuin kaikkien murteiden käyttäjä ja puolustaja, globaalissa mittakaavassa. Niinpä osakunnassakin häntä kiinnostaa lähinnä huoneiston nimi.

”Vinni on hieno nim paikalen, tulj mielleen tähän liittyin tarina siitä, miten tyttöystävänj tätj olj koulussa joutuna kirjuttammaan ainneen, jonka ohikkona olj ”Päivä ullakolla”. No, tätj ei tiennynnä mittee ”ullakko” tarkottaa, koska omassa murttiissa olj käytössä vuan sana ”vinni”. Niinpä tätj piätti kirjuttoo ainneesa perunannostosta ja lopettoo sen lausseesseen: ‘Niin meni sekin päivä ullakolla.’”

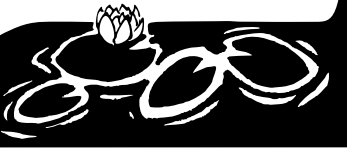

Sennuhallituslainen: Nuoren kv-toimikunnan edistysaskeleet

Teksti: Mirja Saari

Vuonna 2013 Savolaisen osakunnan ja sen seniorijärjestön kansainvälisten asioiden toimikunta on järjestänyt kaksi ekskursiota, ensimmäisen toukokuussa Tarttoon ja toisen heinäkuussa Värmlantiin. Virossa oltiin sekä Fraternitas Estican että Indlan vieraina, ja Värmlannissa tavattiin niin Uppsalassa kuin Linköpingissä toimivia Värmlands Nationin edustajia. Matkalla oli mukana myös esticuksia, kaksi nuorta edustajaa Tartosta sekä yksi varttuneempi jäsen Tukholmasta.

Viron-matka oli Tuglas-seuran vankoissa ohjaksissa, mikä takasi kaikilta osin korkealaatuisen tuloksen. Tutustuttiin vanhoihin linnoihin ja kartanoihin, saatiin erinomainen kosketus Tarttoon ja sen historiaan, minkä lisäksi myös asuttiin ja syötiin hyvin. Värmlannin-matkan ideana taas oli tutustuminen niin sanottujen metsäsuomalaisten asuinsijoihin ja historiaan. Kuninkaan kutsusta Värmlantiin muutti runsaasti savolaisia varsinkin vuosina 1580–1630 opettamaan ruotsalaisille kaskenpolttoa. Retkellä saatiin runsaasti tietoa näistä suomalaisista ja heidän jälkeläisistään sekä tavattiin alan tutkijoita ja paikallisia värmlantilaisia.

Savolainen osakunta ja Savolaisen Osakunnan Seniorit perustivat vuonna 2012 toimikunnan, jonka tehtävänä on vahvistaa ja monipuolistaa kansainvälistä kanssakäymistämme erityisesti ystävyyskorporaatioittemme kanssa. Kimmokkeena olivat ennen muuta Virossa pidetyt Aegviidun kesäpäivät, jotka oli järjestetty yhdessä Korp! Indlan ja Fraternitas Estican kanssa elokuussa 2011. Nämä puolestaan oli toteutettu edesmenneen Savolaisen osakunnan kunniajäsenen ja Indlan kavaljeerin Antero Nederströmin muistorahaston avulla. Yhteydet virolaisiin ystävyysosakuntiin olivat Anterolle sydämen asia, joten kesäpäivät olivat myös hänen muistojuhlansa.

Virolaisten korporaatioiden lisäksi Savolaisella osakunnalla on nykyään kolme ystävyysosakuntaa Ruotsissa, nimittäin Värmlands Nation Uppsalassa, Lundissa ja Linköpingissä. Kansainvälisten asioiden toimikunnan tavoitteena on järjestää erilaisia tapaamisia kaikkien korporaatioiden kanssa, mutta lisäksi toiveena on verkostoituminen laajempaankin piiriin näiden järjestöjen kautta, muun muassa Baltian maihin sekä Puolaan ja Pohjois-Saksaan. Toiminnan tarkoituksena on lisätä ja syventää lähialueiden kulttuurien tuntemusta sekä kansojemme keskinäistä ymmärrystä ja suvaitsevaisuutta. Samalla eri ikäpolvien välisiä eroavuuksia voidaan oppia ymmärtämään ja hyväksymään. Kustannukset pyritään pitämään kohtuullisina, jotta osallistuminen olisi opiskelijoille mahdollista. Tämän varmistamiseksi Savolaisten ylioppilaiden säätiö on lupautunut tukemaan toimintaa.

> ”Mikä on se vetovoima, joka saa meidät lähtemään yhteisille retkillemme?”

Kun matkoja nykyään on tarjolla kaikkiin maailman kolkkiin, tulee miettineeksi, mikä Savolaisen Osakunnan ja seniorien matkoissa on se vetovoima, joka saa meidät lähtemään yhteisille retkillemme. Eiköhän se ole yhteenkuuluvuuden tunne ja ystävyys sekä yhdessä toimimisen merkillinen viehätys.

Mirja Saari
kv-toimikunnan seniorijäsen

Vallutasime Tartu ja mõnedki mõisad

Teksti:
Anu Korhonen
Kuvat:
Ville-Pekka Vainio

SavOn kiivikset ja seniorit matkustivat helatorstaiviikolla Viroon. Tarkoituksena oli tutustua Tuglas-seuran Tapio Mäkeläisen johdolla Viron kartanoihin ja vierailla ystävyyskorporaatioissamme Indlassa ja Fraternitas Esticassa Tartossa. Viron-matkan kanssa samaan aikaan SOL vieraili Libanonissa ja SOS-Su Linköpingin opiskelijaorkesterifestivaaleilla, joten savolaiset ovat osoittautuneet hyvinkin liikkuvaiseksi ja kansainväliseksi porukaksi!

30 hengen ryhmässämme nuorimman ja vanhimman osallistujan ikäero oli 65 vuotta – savOlaisilla on siis runsaasti yhteisiä kiinnostuksenkohteita ikään katsomatta, mikä onkin yksi kv-toimikuntamme rikkauksista!

Virossa on ollut 1200-luvulta lähtien noin 2000 balttilais-saksalaisen aateliston omistuksessa olevaa kartanoa, joista puolet on tavalla tai toisella säilynyt. 1919 toteutetun maareformin myötä kartanot siirtyivät kuntien omistukseen, ja ne toimivat neuvostoaikana muun muassa kaupungintaloina, kouluina ja sairaaloina. Näistä kartanoista noin 250 on matkanjohtajamme mukaan nykyään näkemisen arvoisia.

Ensimmäinen kartano, jossa vierailimme ja ruokailimme, oli Tallinnan ja Tarton välillä sijaitseva ravintolaksi restauroitu Põhjakan kartano. Lisäksi ostimme menomatkalla käsitöitä ja tujua sinappia Põltsamaan linnasta sekä kävimme palvelutalona toimivan Võisikun kartanon pihalla. Paluumatkalla koukkasimme uusgoottilaisen Alatskivin kartanon kautta.

Yksi jännittävimmistä vierailukohteista oli 1632 perustetun Tarton yliopiston päära-

Põhjakan kartano

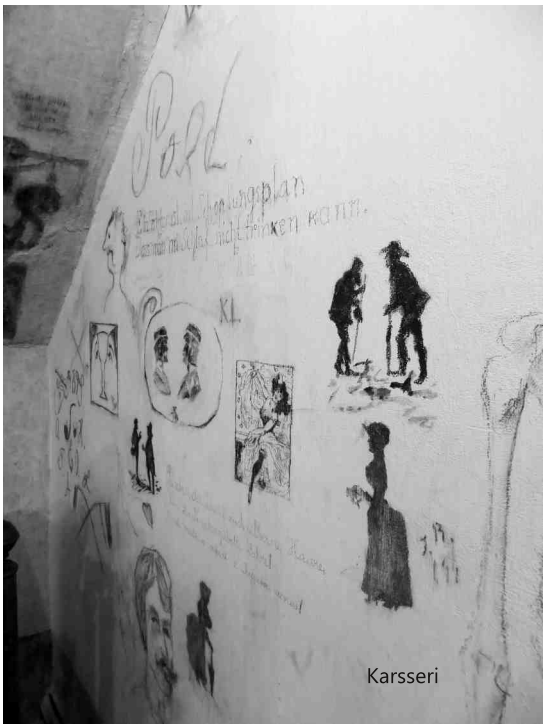
Karsseri

kennuksen ullakolla sijaitseva eristyskoppi eli karsseri entisöityine seinäpiirustuksineen. Karsseriin laitettiin kurittomat ylioppilaat miettimään moraalittomia tekojaan. Yliopistoilla oli oma kurinpitojärjestelmänsä: jos rötökseen syyllistynyt opiskelija ennätti oppilaitoksen suojiin, ei kaupungin poliisilla ollut enää valtaa häneen. Suomessakin yliopistolla oli oma kurinpitojärjestelmä 1960-luvulle asti.

Markus Jakobson esitteli ryhmällemme Fraternitas Estican taloa eli konventtia. Fr. Estica osti kauniin valkoisen talon 1933. Neuvostoaikana korporaatiot olivat kiellettyjä, ja talo toimi sairaalana, baletin tiloina ja tv-studiona. Esticukset saivat talonsa takaisin vuonna 1999. Nyt korporaation käytössä on talon katutaso ja kellari, muut tilat on vuokrattu ulos, tai ne ovat remontissa. Tar-

Põltsamaan linna

Tarton kävelykadulla Tapani Laitinen, Veikko Sipola, Tuomo Erola, matkanjohtaja Tapio Mäkeläinen, Martti Helsilä ja Heli Laitinen

koituksena on kunnostaa yläkerran huoneita majoituskäyttöön, joten ehkä tulevaisuudessa savOlaisetkin pääsevät niihin yöpymään.

Vierailimme myös Indlan konventissa, joka on ollut korporaation käytössä vuodesta 2000. Saimme kuulla kiinnostavan ja koskettavan esitelmän siitä, kuinka Indla perustettiin uudelleen Viron itsenäistymisen jälkeen 1988. Ensimmäisistä tapaamisista ilmoitettiin lehdessä, ja kymmenisen uudelleenperustajaa kokoontui aluksi yliopiston kirjastossa. Kaikesta materiaalista oli tuolloin pulaa, mutta indlalaiset saivat koottua tarpeeksi aineksia tekkeleitä eli lakkeja, lippua sekä värejä eli nauhaa varten. Matkallamme mukana ollut Martti Korhonen muisteli, että Indlan edustajat osallistuivat Antero Nederströmin avustuksella myös tervikselle heti kesällä 1988 – edellisestä Indlan Suomenvierailusta oli tuolloin kulunut 50 vuotta.

Ryhmäkuva Estican konventin salissa

Rebasten eli kettujen eli fuksien huoneessa Indlan konventissa Anu Korhonen, Kristina Puranen, Elina Kuosmanen ja Jaana Auvinen

Samana viikonloppuna vietettiin Fraternitas Estican kevätkommerssia, jossa Ville-Pekka Vainio oli SavOn edustajana.

Ville-Pekka Vainio:

Jäin toukokuussa kv-toimikunnan kartanomatkalta viikonlopuksi Tarttoon ja osallistuin Fraternitas Estican kevätkommerssiin eli vuosijuhlaan. Kommerssiviikonloppu oli alkanut torstaina vaikne õhtu (hiljainen ilta) -nimisellä tilaisuudella, jossa muistetaan edesmenneitä korporaation jäseniä. Tähän tilaisuuteen ei kutsuta vieraita, joten oma kommerssiviikonloppuni alkoi perjantain perekonnaõhtu (perheilta) -tilaisuudella. Illan ohjelmassa olivat tanssiaiset live-orkesterin tahtiin. Tanssiaisten lisäksi fuksit eli rebased esittivät fuksielokuvansa – ta-

Indlan salissa etualalla Juha Puranen, Kristina Puranen, Ritva Kivelä ja Martti Korhonen

vasta tuli mieleen meidän joulujuhlamme fuksinäytelmä. Ilta jatkui bileiden merkeissä aamun tunneille asti.

Lauantaina päivällä järjestettiin pidulik koosolek (juhlallinen kokoontuminen) jossa pidettiin juhlapuheita ja toiset Tarton akateemiset organisaatiot esittivät tervehdyksensä Esticalle. Lauantai-iltana oli vuorossa kommerssin päätilaisuus vennastuspidu (veljeysjuhla), johon voivat osallistua vain miehet. Sunnuntai oli kaatripäev (suomeksi varmaankin melko tarkkaan krapulapäivä), jolloin tarjottiin silliksen tapaan ruokaa. Ruokailun jälkeen lähdettiin veneajelulle Emajõelle – vähän kuin Estican omalle minitervikselle. Veneajelun jälkeen minun pitikin jo kiirehtiä bussiin ja kohti Tallinnan satamaa.

Minulla oli todella hauska viikonloppu Estican vieraana! SavOn värit herättivät bileissä sen verran mielenkiintoa, että juttuseuraa riitti aina. Suosittelen kaikille osakuntalaisille matkaa virolaisten korporaatioiden vieraaksi. Naistenkin kannattaa lähteä Estican kommerssiin, lauantain suljettu iltajuhla on kuitenkin vain lyhyt osa viikonlopusta ja perjantain perekonnaõhtun iltapippalot ovat myös todella hauskat, kun Estican talo täyttyy vieraista.

Kaaterpäev-risteily Emajoella

En finne igen!
Savolaiset Värmlannissa 25.-28. heinäkuuta 2013

[Metsäsuomalaisista kirjoitti laajemmin Paula Andersson Suden numerossa 4/12, päätoim. huom.]

Teksti ja kuvat: Elina ja Paula Kuosmanen

Torsdag 25 juli

Matkamme alkoi aurinkoisesta Tukholmasta, jossa kokoonnuimme 17 seniorin ja neljän osakuntalaisen voimin rautatieasemalle. Mukana olivat myös kansainväliset vahvistuksemme, Fraternitas Estican jäsenet Ragnar Kurg ja Lauri Tikk sekä Estican seniori Henri Malvet. Osa matkaajista oli saapunut länsinaapuriimme yhteisellä laivalla ja pääsyt jo matkalla osakuntatunnelmaan.

Tukholmasta jatkoimme koko köörin voimin ruotsalaisella VR:llä Karlstadiin, Värmlannin pääkaupunkiin. Leppoisan junamatkan jälkeen saimme Värmlands Museumissa opastetun katsauksen Värmlannin historiaan muinaisista ajoista nykypäivään asti. Historiakierroksen jälkeen meille jäi myös aikaa ihastella museon muita näyttelyitä.

Ilta päättyi yhteiseen illalliseen torin laidalla ravintola Fredenissä. Illallisella seuraamme liittyi myös paikallisväriä: Karlstadin hiippakunnan pastori ja entinen osakuntalainen Pirjo Viskari sekä jo tervikseltä tuttu Linköpingin Wermlands Nationin kuraattori Hanbing Jiang poikaystävänsä Rikhard Kullbergin ja tämän äidin Eija Kullbergin kanssa. Huomasimme, että sanonta, jonka mukaan joka neljännellä värmlantilaisella virtaa suonissaan savolaista verta, voi hyvinkin pitää paikkansa, koska keskustelujen edetessä ilmeni, että myös Eijalla on savolaiset juuret.

Fredag 26 juli

Maittavan aamiaisen jälkeen suuntasimme kohti yhtä matkamme pääkohteista, savolaisten uudisraivaajien muistoksi pystytettyä patsasta. Patsaan paljastustilaisuudessa mukana ollut Lauri Tarasti kertoi patsaan taustoja, ja lopuksi lauloimme Savolaisten laulun.

Sitten matkamme jatkui bussilla kohti Peukaloisen retkien kirjoittajan Selma Lagerlöfin museota. Perillä tutustuimme Lagerlöfin kotimuseoon ja nautimme maistuvan lounaan. Ajanvietteeksi löysimme myös viihdyttävän kysymyspolun muun muassa Nils Holgerson

Värmlantilaismaisemaa Vaittaa

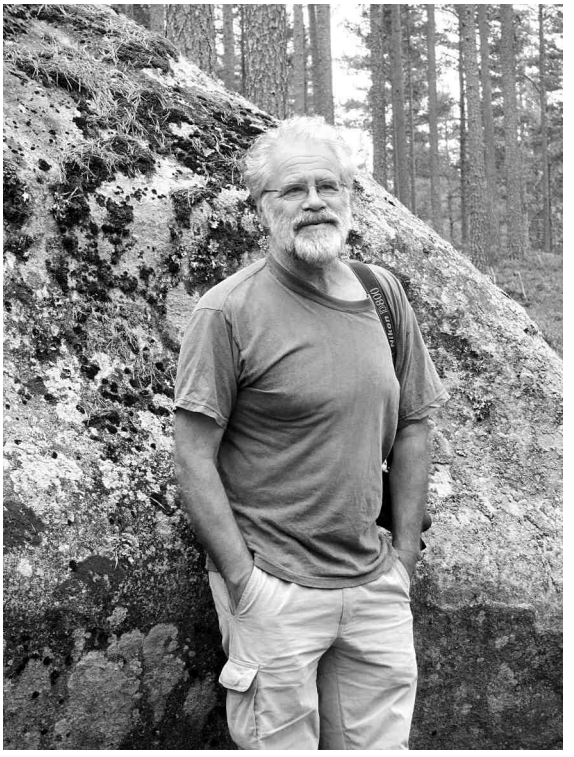

Oppaamme Birger Nesholen maailma kauneimmaksi kehutussa metsässä Karl Axel Gotlundin kiven vierellä.

Savolaiset savupirtissä

-aiheisine kysymyksineen. Museolta lähtiessämme hyvästelimme Karlstadissa seuraamme liittyneen Lars Hägerin, joka on yksi Linköpingin Värmlands Nationin perustajista ja vieraili myös tänä kesänä terviksellä.

Seuraava kohteemme oli Finnkulturcentrum Torsbyssä, jossa kuulimme lisää metsäsuomalaisten historiasta. Savolaisia siirtyi Ruotsin metsiin 1500-luvun loppupuolelta alkaen harjoittaa kaskiviljelyä, joka oli paikallisille vierasta. He saivat Ruotsin kuninkaalta verohelpotuksia ja muita etuuksia, mutta elämä oli myös hyvin raskasta ja siihen kuului paljon vastoinkäymisiä. Aluksi tehokasta kaskiviljelyä arvostettiin, mutta aikaa myöten metsät alettiin nähdä teollisuuden raaka-aineena, joten kaskiviljelyyn ja sitä harjoittaviin savolaisiin alettiin suhtautua vihamielisemmin. Sitkeät savolaiset selvisivät, mutta useat ryhtyivät salaamaan savolaiset juurensa, ja suomen kielen taitokin hävisi heidän keskuudestaan.

Päivän päätteeksi majoituimme Mattilan paikkakunnalla tunnelmallisiin hirsimökkeihin ja aittoihin metsämaisemassa, joka varmasti muistutti paljon sitä, jossa metsäsavolaisetkin elivät. Illalla vietimme pienimuotoiset sitsit ja opettelimme myös värmlantilaisia sitsilauluja. Ilta ei kuitenkaan päättynyt vielä siihen, vaan jatkoimme vielä vanhaan savupirttiin, jossa tilan isäntä perehdytti meidät savupirtin salaisuuksiin. Lopuksi hän sytytti tulen uuniin, ja saimme nauttia savun tunnelmallisesta lämmöstä.

Lördag 27 juli

Aamiaisen jälkeen hyppäsimme bussiin ja jatkoimme Norjan puolelle, missä paikallinen oppaamme Birger Nesholen kierrätti meitä metsäsuomalaisten asuinseudulla Finnskogenissa. Matkamme kohokohta oli pysähdys kivellä, johon 1800-luvulla elänyt kirjailija ja metsäsuomalaisten tutkija Carl Axel Gottlund oli kaivertanut nimikirjaimensa. Teksteissään Gottlund kuvaa paikkaa maailman kauneimmaksi. Seutu olikin kaunista mäntykangasmetsää, josta löytyi myös hyviä mustikoita.

Palasimme vielä Mattilaan, jossa nautimme lounaaksi muttia, perinneruokaa, jota myös metsäsavolaiset aikanaan söivät. Osakuntalaisten mielestä se muistutti kovasti talakkunajuhlien antimia.

Viimeinen kohteemme oli Arvika, Värmlannin toiseksi suurin kaupunki, joka on tunnettu Volvon tehtaista ja paikallisista taiteilijoista. Siellä tapasimme Uppsalan Värmlands Nationin arkistonhoitajan Markus Modhin ja kuraattori Lars Arvidssonin. Taidehistoriaa opiskeleva Markus esitteli meille Arvikan kulttuurinähtävyyksiä. Myös tämä viimeinen kulttuurikierroksemme päättyi savolaisten rakentamaan tunnelmalliseen savupirttiin.

Matkan päätösillallisen nautimme paikallisten suosimassa rantaravintolassa. Illallisella seuraamme liittyivät vielä Göteborgin entinen pääkonsuli Anja-Riitta Ketokoski-Rexed sekä Per ja Marita Nilsson, Uppsalan Värmlands Nationin entisiä jäseniä. Sen jälkeen jatkoimme hotelliin, jossa koimme muun muassa unohtumattoman runonlausuntaesityksen ja treenasimme vielä viimeisen kerran värmlantilaisviisuja.

Söndag 28 juli

Arvikasta lähtiessä tuimme taas ruotsalaista VR:ää ja matkustimme koko seurueen voimin junalla takaisin Tukholmaan. Tukholmasta jokainen savolainen matkusti parhaiten valitsemallaan tavalla takaisin armaaseen kotimaahamme.

Lisätietoa:

Karstad: visitkarlstad.se, www.carlstadcity.se
Arvika: www.arvika.se
Mattila: www.mattila.se
Värmlands Museum, Finnkulturcentrum: www.varmlandsmuseum.se
Selma Lagerlöfin kotimuseo Mårbacka: www.marbacka.com
Norsk Skogfinsk Museum: www.skogfinskmuseum.no
Karl Axel Gotlund: finnskogarna.com/carl-axel-gottlund/

Oppaamme Markus ja Lars Arvikan kirkon portailla. (Matkan ainut sateinen päivä)

Auta sennusihteeriä!

Teksti: Tomi Lappalainen

"Mä oon kohta Sennu."

Tämä syksy pitäisi vielä opiskella ahkerasti, ja sitten joulun tienoilla taikka viimeistään ensi talvena seisoo se kiitos, ja tutkintopaperi on kädessä. Ehkä pieni ongelma tässä on se, että seniorisihteeri ei ole vieläkään keksinyt aihetta opinnäytetyölleen. Jotain pitäisi kirjoittaa, mutta mitä? Auta sinä seniorisihteeriä ja kerro hyvä aihe, josta kirjoittaa opinnäytetyö. Aihe on vapaa. Kokoan sitten vuoden viimeiselle seniorisihteerin palstalle niistä yhteenvedon. Aiheet voi lähettää osoitteeseen lappalainen.tomi@gmail.com.

Menneitä ja tulevia tapahtumia

Onpas ollut menoa ja vilskettä senioreilla. Seniorisihteeri ei itsekään pysy mukana siinä, mitä kaikkea sennut ovat tehneet kevään ja kesän aikana. On ollut teatteria, vierailuja Ruotsiin ja Viroon ja vaikka mitä. Ovat nimittäin sennut hirveän aktiivista porukkaa ja mukavan leppoisaa sakkia. Mukana on nuoria ja vähän vanhempiakin. Mutta mikä parasta, kaikki ovat olleet savolaishenkisiä. Huh, on nimittäin tulossa sen verran tapahtumarikas syksy, että heikompaa voisi hirvittää. On vaikka mitä tapahtumia: Tärkeimpänä tietysti Talkkunat, sieltä saa voimaa ja terveyttä loppuvuodeksi. Sitten ovat Sarvijuhlat, jonne myös sennut ovat tervetulleita juttelemaan Sarven ja muiden juhlijoiden kanssa. Sarvelta eivät kyllä jutut lopu kesken, jos ne vierustoverilta loppuvatkin. Sarvijuhlat pidetään Vinnillä, joten tilaa on isommallekin juhlaväelle. Joulun tienoilla on tietysti perinteiset Annan päivän juhlat.

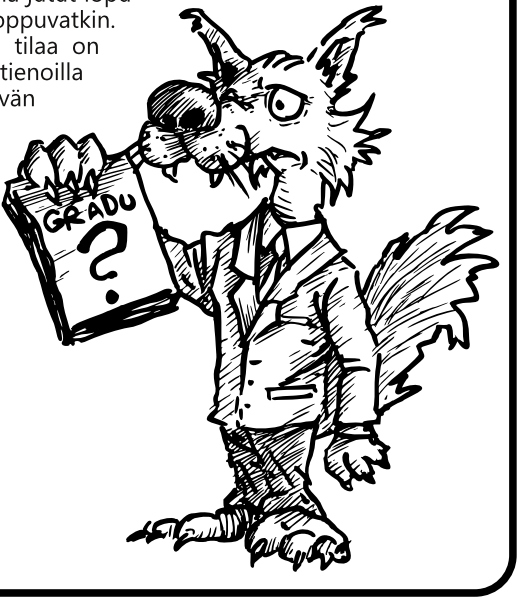

Päivämääriä:

Sarvijuhlat 9.11.

Talkkunat 16.11.

Terveisin
Sennusihteeri Tomi

Tervahöyryiset terveiset Savonmualta

– eli terviskokemuksia ensikertalaisen silmin

Teksti: Suni Tuomainen

Timanttinen reissu edessä

Tervahöyryristeily, torstaiaamun ja sunnuntai-illan välinen pitkä yö, kesän kohokohta, maksan turma, tai ihan tuttavallisesti vain tervis – rakkaalla lapsella on tunnetusti monta nimeä. Tämä tuli selväksi, kun etukäteen kuuntelin puskaradiosta ylistysvirsiä sekä kauhutarinoita jokakesäisestä osakunnan omintakeisesta pyhiinvaellusmatkasta sinne rakkaimpaan eli Savoon. Tänä kesänä tiesin, että tiedossa olisi vielä jotain tavallistakin mahtipontisempaa: tällä kertaa vuorossa olisi jo kuudeskymmenes kerta, kun tervahöyryristeily järjestetään, siis Timantti-tervis™. Mikäpä sen parempi tapa pistää pulkkaan oma osakuntavuksivuoteni? Ei siis muuta kuin nokka kohti tuntematonta ja askel tyhjän päälle!

Nelipäiväisen ristiretken magnituudista kertonee jotain jo se, että Savon Sanomissa varoiteltiin osakuntalaisporukan aikeista päiviä etukäteen. Ja saapuihan sitä oikein Mullikan reportteri haistelemaan tervishenkeä ja huastattelemaan terviskansaa huttuheimon tehdessä lähtöään vetiselle taipaleelleen Kuopion satamasta. Juhlaristeilyn kunniakkaana kulkupelinä ja päänäyttämönä toimi m/s JS II, alias Jässi. Matkan aikana aallokko oli säyseää ja Jässin kulku vakaata, mutta siitä huolimatta allekirjoittaneen muistikuvia vaivaa selvä huojunta (no pun intended). Lienee siis aika siirtää perisavolaiseen tapaan vastuu lukijalle, mitä tulee seuraavaan kuvaukseen muutamista ikimuistoisista hetkistä, jotka päällimmäisenä jäivät terviksestä mieleen.

Tappajahauki, hauki, hauki, suu on sillä auki, auki

Tämänvuotinen terviskansa, kuten terviskansat ilmeisesti yleensäkin, koostui suurelta osin vanhoista konkareista: kokeneista seiloreista, jotka ovat jo vuosien mittaan omalta osaltaan lepyttäneet järvien hirmupedot ja tehneet sinunkaupat niiden kanssa. Tälläkin kertaa mukaan oli kuitenkin uskaltautunut muutamia ensikertalaisia koettelemaan rohkeuttaan ja onneaan vetten mahtien edessä.

Vääjäämätön kohtaaminen tapahtui heti auringon laskettua ensimmäistä kertaa matkan aikana. Haasteet olivat kovia, mutta kohtaamisesta selvittiin melko vähillä vahingoilla. Turhan monta tervisvuksia ei menetetty syvyyksien syövereihin, ja koettelemuksista selvinneet sulautuivat viimeistään tässä vaiheessa yhteen muun terviskansan kanssa saatuaan ansiokkaan tunnusmerkkinsä, kovasti hauen hammasrivistön muotoja mukailevan arven.

Tänään onni (lue: kossu) suosii rohkeaa

Lienee joku matkustajista löytänyt Jässin uumenista huoltoluukun, joka johtaa Narniaan, sillä useampaan otteeseen Terviksen aikana laivan kannelle ilmestyi ihka oikea keiju kuin suoraan fantasiamaailmasta. Keijulla juttua riitti… ja arpajaispalkintoja… joita sitten onnekkaat saivat rahdata sylikaupalla Jässistä maihin. Eikä kaikkea tätä voi pistää liiallisen tervahöyryjen hengittämisen piikkiin, sillä arpajaispalkinnot ovat olleet todistettavasti olemassa vielä pahimpien tervahöyryjenkin haihduttua.

Muutakin ihmeellistä tervisreitin varrella sattui. Körttiläisyyden kehdossa Aholansaaressa vieraillessaan huttuheimo seurasi Paavo Ruotsalaisen jalanjäljissä Paavon pirttiin, jossa pysähdyttiin hetkeksi veisaamaan Siionin virsiä. Perinteisempien säkeistöjen perään oli kuitenkin livahtanut yksi ylimääräinen, hyvin tervishenkinen lisäsäkeistö. Eräiden huhujen mukaan tällä kertaa kummallisuuksien takana oli kuitenkin toinen fantasiahahmo, oma suurvelhomme inspi.

Kruunaus reissulle

Tämän kesän Tervahöryristeilyllä nähtiin jotain, mitä on nähty kuulemma vain kerran aiemmin: tervissitsit. Sitsit vetivät puoleensa myös innokkaita juhlijoita, jotka olivat varta vasten saapuneet paikalle muilla keinoin kuin Jässillä. Ja varmasti kannatti. Amiraali ja

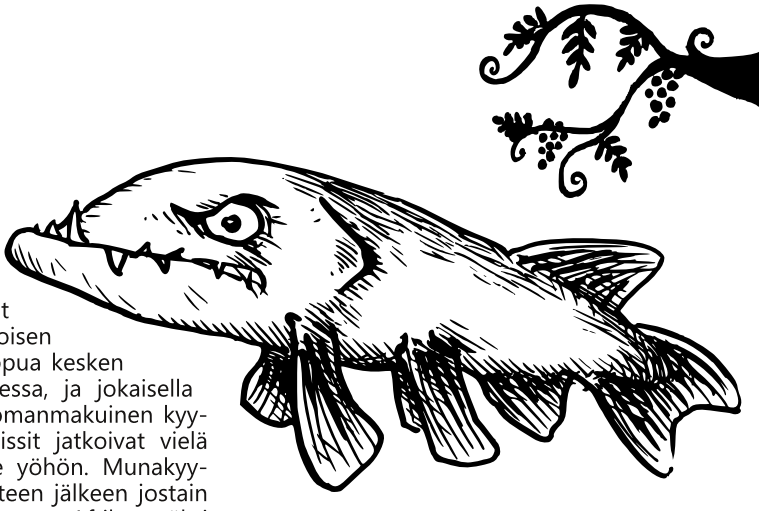

emeritusamiraalit olivat nimittäin loihtineet melkoisen menun: sormet olivat loppua kesken ruokalajien määrää laskiessa, ja jokaisella ruokalajilla oli tietenkin omanmakuinen kyytipoikansa. Sitkeimmät sissit jatkoivat vielä sitsienkin jälkeen pitkälle yöhön. Munakyykän ynnä muun jatkoviihteen jälkeen jostain kaivautui esiin vanha kunnon Afrikan tähti -peli. Silloin heräsi mieleen kysymys: Eiköhän timantti ole löytynyt jo?

Tervisamirualj Teppo Hakkarainen ja koko vuoden 2013 tervistoimikunta kiittävät seuraavia sponsoreita ja yhteistyökumppaneita:

Aalto-Yliopisto
Aholansaarisäätiö
Andy Atkinson ja Kaisa Karjalainen
Annamari Oittinen
Apteekkari Leena Härmälä – Lahden Keskusapteekki
Elina Hietala
Eläinlääkäriasema HauMau
Faba
Finavia
HT-toimistokalusteet
Ilpo Rasanen
Iltalehti
Johanna ja Kari Föhr
Juankosken kulttuurihistoriallinen seura
Kalpa Hockey Oy
Keski-Rinkeli
Kuopion kaupunki
Luomuinstituutti
Margareeta Häkkinen
Marianne Zitting
Marja ja Perttu Halonen
Matkavekka Kuopio
Maxi Kodintukku Kuopio
Metla
Niiralan Kulma Oy
Olvi
Pakkasmarja Oy
Pehkubaari
Peltolan juustola
Pia Alapeteri
Pirkko Tauren
Pohjois-Savon OP
ProAgria Pohjois-Savo
Pöyry
Ravintola Mikko
Riistaveden urheilijat
Riitta Pulliainen
Savolainen osakunta
Sisä-Savon Seutuyhtymä / Marjaviljelyn koetila
Sossu Ballet
Suvi Savolainen
Suvituulia Valta
Unigrafia
UPM Metsä
Vandernet
Wanha Postitalo
Yläkosken Puutarha

TERVAHÖYRYILYÄ JO 60 KERTAA VUODESTA 1952

Tervahöyryllä kesällä 1979

Kaivoin esille kuvan. Siinä valkolakkinen joukko kansakunnan tulevaisuuden toivoja istuu laivan kannella. Tilanne näyttää kovin seisahtuneelta, tunnelma ei vaikuta erityisen mieltäylentävältä. Olemme kuitenkin ikimuistoisella Savolaisen osakunnan tervahöyryristeilyllä Saimaalla.

On vuosi 1979. Risteilyn reitti on varmasti lyöty lukkoon jo edellisenä kesänä ja ohjelmaa on suunniteltu joulusta asti. Työvuorot on jaettu ilmoittautumisjärjestyksessä. Lyhyitä lepohetkiä lukuun ottamatta kaikilla on tekemistä koko risteilyn ajan. Siitä, kestikö retki kolme vai neljä päivää, ei valitettavasti ole enää muistikuvaa.

Meille ensikertaisille on erityisen tärkeää, että jo aikaisempaa risteilykokemusta hankkineet osallistujat, siis konkarit, näyttävät esimerkkiä, miten rentoudutaan. Se ei vaikuta kovin vaikealta, mutta vaatii ilmeisen suurta kuntoa säilyttää taso koko risteilyn ajan.

Risteily on järjestyksessä kahdeskymmeneskuudes jos osaan laskea oikein, ja se suuntautuu Etelä-Savoon.

Katselen kuvaa ja muistan, että olemme Ristiinassa. Täällä on tarkoitus tutustua savolaiseen kreivikuntaan, kerrata lyhyt oppimäärä 1600-luvun historiaa, ihailla kreivitär Kristiina Brahen ja kreivi Pietari Brahen muotokuvia, tutustua Brahenlinnan raunioihin ja ruokailla kreivillisessä ravintolassa. Hyvästä opastuksesta huolimatta monelle risteilijälle jää kuitenkin epäselväksi, miksi muotokuvia säilytetään Ristiinan kirkossa.

Tervahöyryn perinteen mukaan jalkaudutaan myös kansan pariin ja tutustutaan paikkakuntalaisiin. Niinpä ristiinalaisen päivän päätteeksi pyörähdellään Jätkänhumpan tahdissa Metsälinnan tanssilavalla. Risteilyn aikana tutustutaan myös moniin muihin savolaiskohteisiin, mutta niiden historiallinen arvo on niin paljon vähäpätöisempi, ettei niitä tässä kannata mainita.

Vuksille tervahöyryristeilyn kohokohta on Ahdin syleily. Se on perimätiedon mukaan niin kokonaisvaltainen tapahtuma, ettei sitä voi muistaa enää kolmenkymmenenneljän vuoden jälkeen. Joten jos tänään kysyt olenko tullut syleillyksi, en ole varma asiasta.

Vaikka todistusaineistoa on niukasti, voin vakuuttaa, että tälläkin kertaa kaikki risteilylle osallistuvat nauttivat kokemuksestaan täysin rinnoin vaikka hammasta purren, ja useat jaksavat hädin tuskin odottaa seuraavaa kesää ja savolaisylioppilaiden kohtaamista tervahöyryn kannella.

Mirjami Tiainen
SavOlainen vuosina 1978-1986
Hämäläistynyt, viettää lomansa Savossa

Saimaata kiertävät tervisristeilyt keksi vuonna 1952 kesäjuhlatoimikunnan puheenjohtaja Heikki Kääriäinen. Ensimatkaa suunniteltiin aluksi jopa viikon mittaiseksi, ja sen yllätyksiä olivat matkustajien ylivoimaisen enemmistön poisjääminen sekä mukaan spontaanisti liittynyt ranskalaisseurue. Sittemmin retki on muuttunut olemukseltaan vähän (joskaan virvokkeet eivät alkuaikoina olleet pääosassa), ja tervis on aina saanut runsaasti julkisuutta lehdistössä ja iloista huomiota vierailupaikkakunnilla. Yksi retkien vakiohauskuttajista oli itse Spede Pasanen. Tervikset hiipuivat 1960-luvulla, mutta vuodesta 1971 SavOlaiset ovat merirosvoilleet Saimaalla ilman katkoja.

"Terviksellä istuttiin kirkon penkissä, edellisen illan iltamien jäljiltä suuta kuivasi ja päätä huimasi. Vieruskaverit löysivät lohdun sanat virsikirjasta, josta löytyi säe: 'kirkasta oi Kristus meille!' Meitä alkoi hirvittävästi naurattaa (--) ja samaan syssyyn laskeutui vielä kirkon katosta hämähäkki eteeni."

Tuula Haataisen tervismuistoja

"Rahanahne kapteeni huijasi liian sinisilmäistä amiraalia ja valehteli, että hänen aluksensa vetää 65 henkeä, vaikka se todellisuudessa oli rekisteröity alle 50:lle... Aina jos joku liikkui laivalla matkan aikana, kajautti herra kaiuttimiin 'Vakauttakaa' tai 'Tasapainottakaa'."

Vuoden 1999 amirualj Marianne Zitting

Heini Arjava

Tekstin ja muistelujen lähde: Jouko Kokkonen, *Tuuhea oksa savolaisuuden puussa. Savolaisen Osakunnan historia 1905–2004.*

Uusia tuulia, tilabingoa ja kompromissien hakua

HYYn edustajisto on lomaillut kesällä, mutta kuluneen kesän ja alkusyksyn aikana on silti tapahtunut kaikenlaista. Alustavassa tilajaossa Vinnille ehdotettiin kämppikseksi Akateemista Puhallinorkesteria, ja nykyinen kämppiksemme Opiskelijakansantanssijat olisi joutunut muuttamaan toisiin tiloihin (muita kämppiksiämme ovat Osakuntalainen Unioni ja VSO). Tila-asiasta on kesän mittaan keskusteltu runsaasti, ja kaikki asianosaiset tahot ovat jättäneet palautetta ehdotuksesta. Lopullinen päätös tehdään ja julkistetaan syys–lokakuussa. Voimme olla kuitenkin kohtalaisen huoletta, sillä on epätodennäköistä, että Akateeminen Puhallinorkesteri sijoitettaisiin tiloihimme, jotka eivät ole heille erityisen käytännölliset.

Tilajakoasian lisäksi elokuussa, juuri ennen edustajiston ensimmäistä syksyn kokousta, sai lehdistä lukea hieman yllättävän uutisen, jossa kerrottiin että HYY Ravintolat Oy luopuu Vanhan ylioppilastalon ravintolaliiketoiminnasta. Toimintaa jatkaa 2.1.2014 alkaen pitkäaikaisella vuokrasopimuksella Royal Ravintolat Oy. Vanhan käyttötarkoitus tulee kuitenkin säilymään samanlaisena kuin ennenkin. Myös meille tavallisille edaattoreille tämä tieto tuli yllätyksenä, sillä HYY Yhtymä on se taho, joka tekee ravintolatoimintaa koskevia päätöksiä, ja yhtymässä päättäjinä ovat eri henkilöt kuin edustajistossa.

HYY Yhtymä on monipuolinen yritysryhmä, joka pyörittää ravintolatoiminnan lisäksi esimerkiksi kiinteistö- ja sijoitustoimia. Näistä liiketoimista tulevan voiton avulla puolestaan rahoitetaan koko ylioppilaskunnan toimintaa. Vanhan ylioppilastalon ravintolatoiminta on pitkään ollut pääasiassa tappiollista, joten voi olla hyvä asia saada toinen kokeneempi taho pyörittämään Vanhan ravintolatoimintaa. Lisäksi Royal Ravintolat Oy:llä on jo ennestään kokemusta muistakin kulttuurihistoriallisesti arvokkaista kohteista. Tästä päätöksestä saattaa olla hyötyä kaikille osapuolille, myös aivan tavallisille riviopiskelijoille.

Vanha ylioppilastalo olikin ykkösaiheena edustajiston ensimmäisessä syyskokouksessa 28.8. Melkoisen pitkässä neljän tunnin kokouksessa nähtiin suuria tunteita ja dramatiikkaa johtuen lähinnä Vanhalla harjoittelevia musiikkikorporaatioita koskevasta päätöksestä. Pitkällisen keskustelun lopputuloksena hallituksen esitys hyväksyttiin äänestyksen jälkeen. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että Vanhalla ylioppilastalolla vakituisesti ilmaiseksi harjoitelleet musiikkikorporaatiot joutuvat joko etsimään harjoitustilat muualta tai vuokraamaan tilat käyttöönsä. Tilannetta lievitti kuitenkin hieman Osakuntien edustajistoryhmän aloitteesta tehty toivomusponsi, jonka avulla HYYn hallitus etsisi yhdessä musiikkikorporaatioiden ja Royal Ravintolat Oy:n kanssa keinoja, joilla korporaatioiden toiminnan jatkuvuutta voisi tukea. Toivomusponsi hyväksyttiin ja sopiikin toivoa, että tässä kipeässä ja paljon tunteita herättäneessä asiassa päästäisiin hyviin lopputuloksiin.

> ”Voimme olla kohtalaisen huoletta, sillä on epätodennäköistä, että Akateeminen Puhallinorkesteri sijoitettaisiin tiloihimme, jotka eivät ole heille erityisen käytännölliset.”

Edaattori Suvi Portin

"Suolanen ja sakkea, se on Savon makkea"

Tunnetko Savon ruoka-aarteita?

Teksti: Jasmin Latva-Koivisto

Törmäsin internetiä selaillessani Etelä-Savon elintarvikealan kehittämisyhdistyksen sivuihin, joille on koottu tutustumisen arvoinen lähiruokaopas. Sen avulla voi suunnistaa Etelä-Savoon ruokamatkalle ja löytää samalle sivulle koottuna lähiruokaa tarjoavat yritykset, niiden tuotteet, aukioloajat ja yhteystiedot. Savossa on paljon pientiloja, lähiruokaa ja harvinaisen suuri luomutarjonta, ovatpa luomumaitoteknologian juuretkin Etelä-Savon mailla. Sekä Etelä- että Pohjois-Savossa on herätty hyödyntämään pientilojen sekä yritysten monipuolisuutta ja paikallisia erikoisuuksia luomalla erilaisia ruokamatkailuun liittyviä hankkeita.

Paikallisuuden muuttuessa yhä trendikkäämmäksi on syytä tutustua paremmin oman Savonmaamme perinneherkkuihin! Perinteisessä savolaisessa ruokakulttuurissa ruoat ovat olleet usein yksinkertaisia ja selkeitä, muutaman itse tuotetun tai hankitun raaka-aineen uuniruokia. Tärkeimpiä raaka-aineita ovat olleet kala ja leipä. Pienestä raaka-ainemäärästä huolimatta on Savossa kehitetty kekseliäiden ruokalajien kirjo. Siitä taidosta olisi opiskelijallekin hyötyä. Tässä listattuna joitakin maakuntiemme aarteita!

Mustikkakukko

Haavikkaat = Keitetyt, paahdettuihin jauhoihin kastetut nauriit

Hernetuuvinki = Hernemuhennos

Huttu = Sakea veteen keitetty puuro. Esim. ruishuttu, naurishuttu, porkkanahuttu. Silimähutussa on voisilmä.

Kalakukko = Ruiskuoressa ahventa tai muikkua sekä sianlihaa. Tässä sanassa kukko ei tarkoita kanan sulhasta vaan huippua. Kalakukko luokitellaan EU:n aidoksi perinteiseksi tuotteeksi eli se tulee valmistaa rekisteröidyn valmistusmenetelmän mukaan. Kun kalakukosta sanotaan, että "kukko kiekuu", se tarkoittaa, että kukko on revennyt uunissa paistettaessa. Kukkoja on täytetty myös muulla kuin kalalla: naudalla, lampaalla, riistalla, kaalilla, lantulla, perunalla, nauriilla, sisäelimillä ja jopa oravalla.

Kokkeljpiimä = Hapatettu maitotuote, jossa on paakkuja, kermaisempaa kuin piimä.

Leipälämmitös/maitolämmitys = Usein vanhoja, kuivempia leivänpaloja ja keitettyä maitoa, mukana oli myös suolaa ja voita.

Lutova = Perunamuhennos, jota syötiin maitokastikkeen kanssa.

Muurinpohjaletut = Iisalmesta kotoisin olevat suurella muurinpohjapannulla paistetut plätyt.

Mykyrokka = Kiuruveteläinen perunaa, lihaa, sisäelimiä sekä jauhoista ja verestä tehtyjä mykyjä sisältävä soppa.

Nyrkkirieska = Litteä ja pyöreä karkeista ohrajauhoista tehty rieska.

Patahassi = Lihaa ja kalaa (yleensä muikkuja ja sikaa) sisältävä pata.

Potattilouta = Perunalaatikko

Potattimaeto = Maidosta ja perunasta valmistettu ruokalaji. Potattivelli on kuin potattimaetoa, mutta se suurustetaan ohrajauhoilla.

Rantakala = Kalapata, yleensä valmistettu muikuista, sipulista, voista, suolasta ja pippurista. Usein päälle on laitettu vielä ruisleipää.

Rasvarieska = Rieskataikinaan on lisätty ruskistettua sianlihapaloja.

Ruukkumuikut = Muikut ladotaan pataan yleensä sianlihan ja sipulin kanssa ja paistetaan uunissa meheväksi.

Rättänä = Mustikkakukko. Uunissa valmistettu herkku, jossa on mustikoita ruiskuoressa, tarjotaan usein kermavaahdon kera.

Röpörieska = Ohrasuurimoita ja piimää, usein myös kermaviiliä sisältävä rieska.

Sevokas = Talkkunasta ja piimästä sekoitettu kesäinen aamupala.

Talkkuna = Pohjois-Savossa talkkuna tehdään yleensä paahdetusta ohrasta, Etelä-Savossa usein kaurasta. Talkkunaan voidaan laittaa myös vehnää, ruista, herneitä tai papuja. Hyvää siansivusta valmistetun tirripaistin ja voin kera.

Tappaiskeitto = Keitto, jota valmistettiin usein teurastuksen yhteydessä suuria määriä. Soppa sisälsi muun muassa sisäelimiä (munuaisia, maksaa, sydäntä), lihaa, kaalia ja perunaa.

Savon viäntämee
– murremestarin älymassiinasta

– ku eehän tässä ennee millään kynännysällä juttuva viännetä…

Se on olis tuassiisa tarinan viännön aeka: huimoovan uppee ja korkeejännitystä tarjoova sarja Ossuuskunnan siännöt tutuks – tae aenae savoks jatkuu.

Ylleine käätösohje ja elämän tarkotus eli Ossuuskunnan siännöt – osa kuus

VIII Ossuuskunnan varsnaeset hommoojat ja toemikunnat

Ossuuskunnan varsnaesija hommoojia tahikkas hanslankareita on ihan mukavan olone lista: toeminnan- ja talloovensotkijat (joetten virkakaas on sitten rapiat kaks vuotta – vuan jolloonii on ollunna samat jehut uraputkessa neljähhii vuotta), sihteerikkö, salakuttomat ministerit elikkäs neevokset, vukspompottaja elikkäs -majurj, isäntä eli ite ylimmäene juomanlaskija, emännyys eli ite ylimmäene kaalimenheiluttaja, laeskanpulskettein Susj-juttuin kirjuttaajiin persiillepotkija alias piätoemittaja ja tililöitten pilikunpaekan tarkastajat (jota kyllä ritsoin – ee voe tarkastoo jos virkaelijaks lasketaan ja toesekseen nykytermi taetaa jo olla toeminnantarkastaja). Juomanlaskijan ja kaalimenheiluttajan virkakaas on yks lukukaas ja näillä muilla jatkuu koko vuojen – vuan ohan niitä hommailtu putkeen näetähhii kerta jos toenennii. Ja vuosjhan on alamanakan mukkaene jakso, paehti vuksiin pompottajalla se o lukuvuosj.

Uovat ruojat rajottanna virkain miärän yhteen per sierainparj – vuan tämä taetaa koskettoo vuan näetä varsnaesija hommoojia – muut hommat on luveteltunna erj ohjesiännössä ja niitähän on ussein hoiteltunna oman toemen ohessa.

Ku lentävässä kirjaelijan nimmee kantavassa ijän pikajunassa tätä jutunpätkee loppuun suatan, niin muistelkeepa ens ossoo ootellessa millee SavOn hommalla sitä on ihan oma huluppee torni tuolla Pyhän Pietarin portilla jota Pietariksii Suomessa huastellaan.

Vinks vinks – tuplana tuonnii viranhaltijana heelunna
Jarska

Jartsa, Murremestarj 2012

Osakuntauutiset

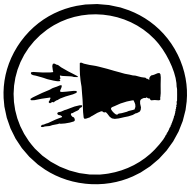

Vuksiloeta ja uusia laulajia

Lokakuun 7. päivään mennessä SavO oli saanut 32 uutta jäsentä, joista moni osallistui saman tien myös vuksisitseille 12.10. Myös SOLlin rivit ovat kasvaneet peräti kymmenellä uudella laulajalla, joista puolet on miehiä – häkellyttävää. Samoin SOSSu on saanut nauttia kasvavasta kansansuosiosta tänä syksynä uusien soittajien muodossa.

Kokakeke

Kokeile Kaikkea Kerran -kerhon konsepti on herättänyt kiinnostusta jo osakunnan ulkopuolella. Otaniemessä on tiettävästi havaittu, että "SavOlaisilla on hieno kerho", ja Kokikselta on kysytty vinkkejä toiminnan järjestämiseen. Seuraava Kokiksen oma tempaus on hyönteistenmaisteluilta 25.11. uusien ekologisuusoppien hengessä. Tervetuloa!

Osakunta kasvaa

Iloisia perheuutisia on saatu kuulla tänä vuonna runsaasti, ja erityisesti osakunnan johtohahmot ovat kunnostautuneet perheen perustamisessa. Uuden mahdollisesti tulevan osakuntalaisen ovat saaneet ainakin entinen neuvos, taloudenhoitaja ja kuraattori.

Osakuntaillat

Toiminnalliset osakuntaillat ovat lähteneet taas käyntiin hiljaisemman alkusyksyn jälkeen. SOSSun osakuntaillassa maisteltiin SOSSu-herkkuja kuten viimää, neuvoston ruokaillassa syötiin herkullista pizzaa, ja lautapeliosakuntaillassa toiminnanjohtaja, isäntä ja päätoimittaja ottivat toisistaan mittaa Trivial Pursuitin ääressä. (Paras voitti.)

Menneitä tapahtumia

10.8. Eksku Arsenal–Manchester City jalkapallo-otteluun
12.8. Talkoot Vinnillä
24.8. Osakuntien liikuntapäivä
25.8. Art goes kapakka -tapahtuma, jossa myös SOL esiintyi
30.8. Itäsuomalaiset kesäjuhlat
3.9. Pannariosakuntailta
9.9. SOSSUn osakuntailta
14.9. Phileas Fogg -katselumaraton
16.9. Osakunnan kokouksessa valittiin vuksimajuriksi Johanna Salkunen
21.9. Osakuntien 370-vuotisjuhlat ja varjoetkot vinnillä
23.9. Osakuntailtana tervissauna Rautalammintiellä
24.9. Fazer-eksku vukseille ja kiiviksille
27.9. Vuksien ratikkakierros
28.9. Eksku jalkapallon Suomen cupin finaaleihin (KuPS–RoPS)
28.9. Vuksisuunnistus ja kaudenavajaiset
2.10. Osakuntakuorojen 370-vuotisyhteiskonsertti
5.10. Vuksien Ikea-eksku
14.10. Viliminkippeiden osakuntailta, jossa katsottiin Charles Bronson -elokuvia
30.10. SOLlin ja WIOLin yhteiskonsertti Suomalaisella yhteiskoululla

Uudet laulukirjat ovat tulleet painosta: hinta on 10 euroa, josta vukseille kahden euron alennus.

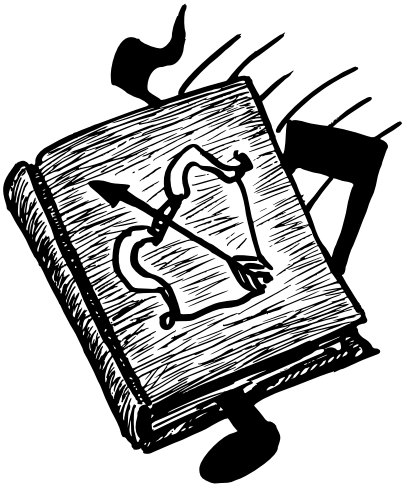

Osakunta-kokouksessa 7.10. SANOTTUA:

Koonnut: Heini Arjava

”Luotetaan siihen, että joku tulloo myöhässä.“

Inspehtori Martti Nissisen erikoinen toive perustuu siihen, että kokous oli jälleen yhtä osanottajaa vaille täysivaltainen.

”Pöytäkirjaan voi merkitä, että inspin lenkkarit ovat löytyneet.“

Edelliseen pöytäkirjaan merkittiin, että ne olivat kadonneet.

”Pöytäkirjassa on pyhäinhäväistys: Vinni on kirjoitettu pienellä!”

Isäntä tarkkana. Sihteeriä ei kuitenkaan lynkattu.

”Jee!”

Toistuva kommentti useisiin asialistan kohtiin. (Muun muassa käsiteltäessä Viliminkippeitten osakuntailtaa tai osakuntien 370-vuotisjuhlia.)

”Hyvin meni. Löysin pöydän.”

Annamari O. vuksien Ikea-ekskusta. Oletettavasti myös vuksit löysivät jotakin hyödyllistä.

”Kun SOL perustettiin uudestaan 80-luvulla, sinne tunki melkein pelkkiä tenoreita.”

Inspi on elänyt nykyosakuntalaisille tuntemattomassa kiehtovassa rinnakkaistodellisuudessa.

”Seuraan kyllä tyytyväisenä, miten perinne siirtyy laivan kannella sateessa sennulta junnulle.”

Inspi muistelee isällisellä lämmöllä menneitä tervahöyryristeilyjä.

”Ja kahtokeekin, että ens kokkouksessa mahdollisimman harvan viran kohdalla pittää ruveta päivätorkkuja ottamaan!”

Jyrähtää inspi ennen kuin pamauttaa kokouksen päättyneeksi.

Osakuntauutisia 50 vuotta sitten

Susj 4/1963

Uudeksi inspehtoriksi osakunta on kokouksessaan 11.11.1963 valinnut yksimielisesti prof. Pentti Pöyhösen, joka astuu virkaansa 1.1.1964. Lausumme hänet sydämellisesti tervetulleeksi ja toivomme hänen viihtyvän parissamme.

Momentti on jalkapalloillut menestyksellisesti, ensin voitto SOL:ista 2 - 0 ja sitten Cirus I:stä 2 - 1.

Osakuntalaiset tutustuivat Sinebrycohffin tehtaisiin ja nauttivat tietenkin kiertokäynnin päälle olutta ynnä muuta virvoitusjuomaa. Kyllä tuntuivat maistuvan, koska miespuoliset tutustujat kasvattavat innokkaasti partaa, jotta pääsisivät 3.12. uudelleen.

Teeillassa 11.11. oli meillä vieraana kirjailija Pekka Keijonen. Keskusteltiin vilkkaasti mm. kirjailijan vastuusta.

Osakunta on saanut lahjoituksena TELEVISION = töllöttimen. Lahjoittaja on Mikkelin Radio Osakeyhtiö, jolle lausumme suurkiitoksen, sillä moisesta kapistuksesta on tosiaan paljon iloa ja edes tätä voi nyt sellainenkin osakuntalainen tulla katsomaan, joka ei löydä täältä osakunnasta mitään muuta. Ja tähän lahjoitukseen on vaikuttanut fuksi Anneli Salminen. Niin sitä pitää.

M
Itella Oyj